

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2015/2095(INI)

18.2.2016

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o stanju na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji
(2015/2095(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. prima na znanje napore Komisije da uspostavi ambiciozni migracijski program i potiče Europsko vijeće da pokaže visoki stupanj ambicije i pozornosti posvećene detaljima te da djeluje jednoglasno kako bi se na vrijeme i odlučno odgovorilo na migracijsku krizu; poziva Vijeće da proaktivno podrži rad Komisije konkretnim radnjama i brzim djelovanjem te poduzimanjem praktičnih mjera osmišljenih za postizanje zajedničkih ciljeva na temelju načela solidarnosti i pravedne raspodjele odgovornosti među svim državama članicama; izražava žaljenje zbog stava nekih država članica kojim blokiraju usvajanje učinkovitog i održivog političkog rješenja kojim se poštuju temeljne vrijednosti na kojima je Europska unija izgrađena, uključujući poštovanje vladavine prava, ljudskih prava i načela nediskriminacije, solidarnosti i zajedničkog poštovanja;
2. napominje da trenutni val izbjeglica predstavlja izazov za Europu u svjetskim okvirima te da se kao takvim njime također treba baviti i Europsko vijeće;
3. ističe da posebno socijalna dimenzija priljeva izbjeglica zahtijeva zajedničku europsku politiku u pogledu azila, raspravu o dogovorima u vezi s europskim kvotama te registraciju posebno osjetljivih skupina izbjeglica na licu mjesta u preopterećenim državama koje graniče s državama zahvaćenima krizom;
4. ističe da je jedino izvedivo rješenje za priljev državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva provedba stalnog mehanizma premještanja za sve države članice što je prije moguće; ističe da je, srednjoročno gledano, pitanje izbjegličke krize s kojim se Europa danas suočava zapravo pitanje volje da se izbjeglice integrira u europsko društvo, s obzirom na to da one ne traže stalni boravak; ističe da su obrazovanje i zapošljavanje temelj uspješne integracije izbjeglica i migranata; stoga poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama usvoji trenutne mjere te odabere plan koji pruža i promiče socijalnu integraciju izbjeglica i njihovu integraciju na tržište rada EU-a koje se još uvijek nije oporavilo od učinka ekonomске krize, uzimajući u obzir razlike između ekonomskih migranata i izbjeglica;
5. ističe da je prava integracija dvosmjerni proces koji zahtijeva međusobnu predanost izbjeglica te predanost Europe i njezinih građana; ističe da je bitno zajamčiti učinkovit i brz sustav priznavanja izbjegličkog statusa i dodjeljivanja zemlje odredišta kako bi postupak socijalne integracije i integracije na tržište rada mogao čim prije početi; traži od Komisije da promiče uzlaznu konvergenciju socijalne zaštite i standarda za brzo izdavanje radnih dozvola, u svim državama članicama, osobama kojima se prizna izbjeglički status;
6. poziva države članice da izmjenjuju dobre prakse u pogledu integracije izbjeglica u europsko društvo i na tržište rada; poziva Komisiju da iskoristi iskustvo država članica i predloži niz preporuka kako bi se taj postupak uspješno dovršio;

7. podsjeća na Osnovna zajednička načela politike integracije useljenika u EU-u¹ kao osnovnog pristupa integraciji;
8. poziva Komisiju da posebnu pažnju posveti potrebama onih koji imaju pravo na međunarodnu zaštitu i osjetljivih skupina kao što su maloljetnici bez pravnje, žene, mladi, djeca i starije stanovništvo te da, ako je moguće, promiče odgovarajuće mjere u trećim zemljama tijekom faze prije odlaska; poziva da se posebna pažnja posveti ženama koje su često u osjetljivom položaju u postupku socijalne integracije i integracije na tržište rada; zabrinut je zbog najnovijih podataka o velikom broju djece izbjeglica bez pravnje koja su nestala i poziva vlasti da istraže gdje se ona nalaze;
9. potiče Komisiju da poboljša dijalog s poduzećima i radnicima o migrantima i kvalifikacijama radi određivanja nedostataka na tržištu rada u određenim sektorima industrije, uključujući poduzetništvo, kao i otvaranje dobro organiziranih zakonskih migracijskih putova i mogućnosti za zapošljavanje izbjeglica; stajališta je da bi se takav dijalog trebao temeljiti na uravnoteženom zastupanju interesa u cilju integracije migranata i izbjeglica na tržište rada koje se temelji na njihovim pravima;
10. smatra da, pri osmišljavanju politika integracije u EU, za mehanizam stalnog premještanja izbjeglica u obzir treba uzeti podatke o tržištu rada, posebno u vezi s nezaposlenošću i mogućnostima zaposlenja i podatke u vezi sa socijalnom situacijom kako bi se zajamčilo da se tim postupkom ne pogoršava socijalna i ekomska situacija u regijama domaćinima, posebno onima koje su najviše pogodene ekonomskom krizom i u najzaduženijim državama članicama koje su još u postupku fiskalne konsolidacije, te da zajamči bolju socijalnu integraciju i integraciju izbjeglica na tržište rada, imajući na umu da su socijalna i ekomska nesigurnost tih područja i njihova stanovništva čimbenik koji uglavnom nema veze s aktualnom izbjegličkom krizom s obzirom na trenutne mogućnosti zapošljavanja u tim regijama;
11. ukazuje na to da bi se sustavom u kojem bi tražitelji azila, koliko je to moguće, mogli podnijeti zahtjev za azil u državi članici u kojoj već imaju obiteljske veze, veze u zajednici ili bolje izglede za zapošljavanje znatno poboljšali njihovi izgledi za integraciju;
12. ističe da također treba razviti sveobuhvatan pristup migraciji koji obuhvaća velike demografske izazove s kojima se Europa i njezina ekonomija trenutno suočavaju; istovremeno ističe da srednjoročna i dugoročna integracija izbjeglica i migranata također predstavljaju mogućnost demografskog razvoja i jačanja europske baze kvalificirane snage; poziva države članice da sastave digitalnu bazu radnog iskustva izbjeglica kako bi se moglo koordinirati premještanje izbjeglica ovisno o stanju na nacionalnom i regionalnom tržištu rada;
13. podsjeća da je Komisija ukazala na to da bi si se sredstva europskih fondova, posebice Europskog socijalnog fonda, mogla koristiti kao pomoć za integraciju izbjeglica; poziva tijela koja upravljaju fondovima da ih koriste što učinkovitije kako bi pomogli pri rješavanju pitanja integracije izbjeglica na način koji ne šteti drugim cijevima i korisnicima, posebno najosjetljivijim skupinama, i kako bi se time zajamčila korist svim korisnicima; napominje da je Komisija također pokazala spremnost da pomogne upravljačkim tijelima da prilagode svoje operativne programe ESF-a kako bi se izbjeglice

¹ zaključci Vijeća od 19. studenog 2004.

i migranti učinkovito integrirali ne narušavajući ciljeve ESF-a u vezi sa zapošljavanjem; također skreće pozornost na sredstva dostupna za informiranje u pogledu upravljanja različitošću i jednakošću na radnom mjestu te za potporu lokalnim i regionalnim vlastima u smislu mjera integracije;

14. traži od Komisije da u svojoj reviziji višegodišnjeg finansijskog okvira na sredini razdoblja predviđenoj za 2016. zajamči da se proračun EU-a, posebno Europski socijalni fond, više usmjeri na socijalnu integraciju izbjeglica s priznatim statusom i njihovu integraciju na tržište rada; poziva Komisiju da ispita kako se koriste sredstva iz Fonda za azil, migracije i integracije (FAMI) namijenjena mjerama za socijalnu integraciju i integraciju neeuropskih državljana na tržište rada; poziva države članice da u potpunosti koriste Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) u sprezi s drugim fondovima EU-a kako bi se osigurala sredstva potrebna za srednjoročnu integraciju izbjeglica; poziva Komisiju da u svojoj reviziji višegodišnjeg finansijskog okvira povisi sredstva za socijalnu politiku kako bi se poboljšala kohezijska politika da bi se mogla nositi s integracijom na tržište rada i socijalnom integracijom izbjeglica;
15. poziva države članice da svojim javnim službama za zapošljavanje osiguraju dostatna sredstva kako bi se zajamčila potpuna integracija izbjeglica koje imaju uvjete za rad na tržište rada; naglašava da Europska mreža javnih službi za zapošljavanje može imati važnu ulogu u integraciji migranata na europsko tržište rada;
16. također podsjeća da je važno pomoći malim i srednjim poduzećima da po potrebi zaposle radnike migrante;
17. ističe da je pristup tržištu rada glavni preduvjet za integraciju izbjeglica i očuvanje njihova dostojanstva; pozdravlja napore nekih država članica da, u okviru prijenosa Direktive 2013/33/EU¹ u nacionalno zakonodavstvo, skrate vrijeme čekanja da izbjeglice uđu na tržište rada;
18. poziva države članice da pomno razmotre svoje obrazovne sustave kako bi mogle odrediti načine da se djeca izbjeglica što brže integriraju u obrazovni sustav;
19. ponavlja svoj poziv upućen Komisiji da u suradnji s državama članicama uspostavi jedinstven sustav koji je u skladu s postojećim europskim sustavima kako bi se omogućilo i ubrzalo moguće službeno priznavanje istovjetnosti diploma te formalno i neformalno priznavanje kvalifikacija u sprezi sa standardizacijom priznavanja i ekvivalenta među državama članicama na europskoj razini, čime bi se izbjeglicama i migrantima pomoglo da se u potpunosti uključe u društvo i da rade na poslovima koji su u skladu s njihovim vještinama, a ne ispod njih, što je često slučaj;
20. smatra da uz medicinsku i psihološku potporu dostupnu tražiteljima azila i izbjeglicama, dostupno i lako pristupačno osposobljavanje mora također biti omogućeno izbjeglicama i migrantima, te da im se hitno mora osigurati učenje jezika i tečajevi integracije koji predstavljaju i koji su u ponudi kao sastavni dio programa premještanja, čim kao raseljene osobe stignu u zemlju u koju su premještene;

¹ Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, OJ 180, 29.6.2013., str. 96.

21. podsjeća da je važno vrednovati vještine stečene radom u EU-u kako bi se pojedincima pružila dodana vrijednost u slučaju da napuste EU radi posla u drugoj zemlji;
22. napominje da nesmetana integracija izbjeglica i migranata u zajednice domaćine zahtijeva pristup koji se temelji na pravima i uključivanje svih institucijskih djelatnika i djelatnika civilnog društva, s obzirom na to da socijalni partneri mogu imati ulogu u iskorištavanju prednosti brže integracije migranata i izbjeglica na lokalno tržište rada; stoga poziva države članice da pri osmišljavanju strategija za integraciju u obzir uzmu sve relevantne dionike;
23. poziva države članice da dobro planiranim kampanjama pripreme lokalna društva za dobrodošlicu izbjeglicama i njihovim obiteljima;
24. potiče Komisiju i države članice da promiču i podržavaju inicijative organiziranih civilnih društava kojima je cilj pružanje pomoći migrantima i izbjeglicama, primjerice preko europske mreže kontaktnih točaka za migrante i mreže UnionMigrantNet, koji su samo dva primjera prekogranične suradnje među kontaktnim točkama kojima se migrantima pružaju informacije i pomoći pri integraciji;
25. upozorava Komisiju da neprijavljeni rad migranata predstavlja opasnost za njihovo zdravlje i sigurnost i uskraćuje im njihova prava koja proizlaze iz radnog odnosa i prava na socijalnu zaštitu; traži od Komisije da spriječi teške oblike iskorištavanja na radu; podsjeća da se u okviru Direktive o sankcijama za poslodavce¹ i Direktive o sezonskim radnicima² poslodavce može kazniti za iskorištavanje migrantske radne snage; međutim poziva Komisiju da djeluje u smjeru sustava više usmjerenog na integraciju i koji obuhvaća sve aspekte tih problema, između ostalog s ciljem da se izbjeglicama pruži primjerena zaštita kako bi se isključila zlouporaba migrantske radne snage;
26. podsjeća da je važno da radnici migranti mogu potpuno ostvariti svoja radnička prava, uključujući i pravo na članstvo u sindikatu, kako bi se izbjegao dvorazinski sustav na radnom mjestu;
27. ističe da se i zaposlenik i poslodavac koji potpišu ugovor o radu u kojemu je jedna strana tražitelj azila izlažu riziku jer zahtjev za azil može biti odbijen; smatra da bi navedeno moglo ugroziti i ciljeve Komisije u vezi s politikom povratka u matičnu zemlju;
28. ističe da većina tražitelja azila čiji su zahtjevi odbijeni u nekoj državi članici ostaju u EU-u bez ikakva pravnog statusa, što znači da je sve više ilegalnih migranata koji nemaju pravo na rad ili čija djeca nemaju pristup školovanju; stoga naglašava da je potrebno nadzirati i pratiti ilegalne migrante jer im prijete socijalna isključenost i siromaštvo, što ih čini podložnim za sve vrste vanjskih utjecaja, uključujući i radikalizaciju;
29. poziva Komisiju i države članice da provode informativne kampanje u državama podrijetla migranata kako bi im se pružile prave i adekvatne informacije o zakonskim postupcima za ulazak u EU, zajedno s informacijama o njihovim pravima i obvezama u državama članicama kako bi se zajamčilo da oni koji putuju doista imaju zakonsko pravo;

¹ Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitom boravkom, SL L 168, 30.6.2009., str. 24.

² Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, SL L 94, 28.3.2014., str. 375.

30. ističe da bi EU ljudima koji žele doći u Europu trebala pružiti zakonsko rješenje za ulazak i ostanak u EU-u i načine da promijene svoj status migranta dok su u EU-u te bi trebala razraditi pravu cirkularnu migracijsku politiku; poziva na uspostavu koridora za imigraciju radne snage za zemlje kandidatkinje za pristupanje EU-u kojim bi se građanima tih zemalja omogućio lakši pristup europskom tržištu rada;
31. poziva Komisiju da prilikom revizije Direktive o plavoj karti¹ usvoji ambiciozan pristup kako bi ojačala važnost plave karte EU-a koja se odnosi na visokokvalificirane radnike iz trećih zemalja i pomaže u rješavanju demografskih izazova u EU-u popunjavanjem upražnjenih radnih mesta na tržištu rada u EU-u; ističe da bi visokokvalificirani migranti mogli biti dobar primjer integracije i asimilacije drugih građana koji nisu državljeni EU-a u europsko društvo i ističe da je potrebno provesti sveobuhvatnu procjenu migracije koja obuhvaća ocjenu mjera kojima je cilj borba protiv postojećeg nedostatka radne snage na tržištima rada u EU-u da bi se našlo povoljno rješenje za obje strane;
32. preporučuje da se znatno poveća pomoć onim zemljama na jugu koje su prihvatile veliki broj izbjeglica i migranata te da se na terenu usko surađuje s visokim povjerenikom UN-a za izbjeglice i s nevladinim organizacijama.

¹ Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljanina trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja, SL L 155, 18.6.2009., str. 17.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	17.2.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Amjad Bashir, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, António Marinho e Pinto, Tamás Meszerics, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl